

UCHAMBUZI WA WAEBRANIA SURA YA 6

Sura ya sita ya kitabu cha Waebrania ni mwendelezo wa maonyo na mafundisho kuhusu **ukuaji wa kiroho, hatari ya kuanguka kutoka kwa imani**, na **tumaini la ahadi za Mungu**. Mwandishi anawahimiza waumini waache mafundisho ya msingi na waendeele kukua kwa kuelewa ukweli wa kina wa Kristo.

1. Ujumbe Mkuu wa Waebrania Sura ya 6

Hoja Kuu za Sura Hii

1. Kuhamasisha ukuaji wa kiroho (Mst. 1-3)

- Wakristo wanapaswa kusonga mbele kutoka kwa mafundisho ya msingi kuelekea ukamilifu wa kiroho.

2. Onyo kali dhidi ya kuanguka kutoka kwa imani (Mst. 4-8)

- Inazungumzia hatari ya wale waliokwisha kuonja karama za mbinguni lakini wanarudi nyuma na kuanguka.
- Inatumia mfano wa shamba ambalo linatoa matunda mazuri au magugu yanayostahili kuchomwa moto.

3. Faraja kwa waaminifu (Mst. 9-12)

- Ingawa kuna onyo, mwandishi anaeleza kuwa ana hakika ya wokovu wao kwa sababu ya upendo na matendo yao kwa Mungu.
- Anawahimiza kuwa wavumilivu ili warithi ahadi za Mungu.

4. Tumaini lililo hakika kwa njia ya ahadi ya Mungu (Mst. 13-20)

- Mungu alipomwahidi Ibrahimu baraka, aliapa kwa nafsi yake mwenyewe.
- Tumaini hili ni kama **nanga ya roho**, linalotufanya tusimame imara kwa sababu Yesu ndiye Kuhani wetu Mkuu aliyeingia patakatifu pa patakatifu kwa ajili yetu.

2. Tafsiri za Kihistoria Kuhusu Ukuu wa Yesu

Katika Agano la Kale, ukuhani wa Kiyahudi haukuwa wa milele na ulikuwa na mapungufu. Yesu alikuja kama Kuhani Mkuu wa milele kwa namna ya Melkizedeki (Waebrania 5:10; 6:20).

Mwandishi wa Waebrania anaonyesha kuwa **Yesu ni kuu kuliko makuhani wa Kiyahudi** kwa sababu:

1. **Sadaka yake ni ya milele na haitaji kurudiwa (Waebrania 7:27).**
2. **Yeye ndiye njia ya pekee ya wokovu wa kweli (Waebrania 10:19-22).**
3. **Wale wanaoshikilia wokovu wake wana uhakika wa uzima wa milele (Waebrania 6:18-19).**

Katika historia ya kanisa la kwanza, waamini wengi wa Kiyahudi walihangaika kuelewa jinsi Yesu alivyoweza kuwa Kuhani Mkuu, lakini mwandishi wa Waebrania anatumia maandiko ya Agano la Kale kuthibitisha jambo hilo.

3. Tafsiri za Kiteolojia Kuhusu Sura ya 6

(a) Mtazamo wa Neema na Wokovu wa Milele

- Wale waliokoka kweli hawawezi kupoteza wokovu wao.
- Onyo lililotolewa hapa linawahusu wale waliokuwa sehemu ya kanisa lakini hawakuwa wa kweli.

(b) Mtazamo wa Kuanguka Kutoka kwa Neema

- Mstari wa 4-6 unaonyesha kuwa mtu anaweza kuokolewa, lakini akirudi nyuma hawezi kurudishwa tena.
- Onyo hili ni kali kwa wale wanaodharau neema ya Mungu baada ya kuipokea.

(c) Mtazamo wa Matunda ya Imani

- Wale waliokoka kweli wataonyesha matunda ya wokovu wao (Waebrania 6:7-8).
- Kukosa kuzaa matunda ni ishara ya kutokuwa wa kweli.

4. Changamoto Walizopata Wakristo wa Kwanza Kuelewa Ujumbe Huu

1. **Walikuwa na ugumu wa kuelewa ukuhani wa Yesu** – Kwa kuwa walizoea ukuhani wa Kiyahudi, walihitaji kuelewa jinsi Yesu alivyo Kuhani Mkuu wa milele.
2. **Walihitaji kushikilia imani yao kwa uthabiti** – Walikabiliwa na majaribu na mateso, ambayo yaliweza kuwafanya warudi nyuma.
3. **Walihitaji kuachana na mafundisho ya msingi** – Ili wakue kiroho, walipaswa kwenda mbele zaidi ya mafundisho ya awali na kuelewa kazi ya Yesu kwa kina.

5. Umuhimu wa Ujumbe Huu Kwa Wakristo wa Leo

(a) Kuendelea Kukua Kiroho

- Wakristo wanapaswa kutoka kwenye "maziwa" na kula "chakula kigumu" cha kiroho (Mst. 1-3).
- Ukuaji wa kiroho unahitajika ili kuweza kushikilia imani thabiti.

(b) Kuzingatia Hatari ya Kuanguka

- Mstari wa 4-6 unatoa onyo kali dhidi ya kuanguka na kurudi nyuma.
- Wakristo wanapaswa kuwa waaminifu ili wasiingie katika hatari ya kuasi.

(c) Kushikilia Tumaini Letu kwa Yesu

- Mungu hatabadilisha ahadi zake, na wokovu wetu uko salama kwa sababu Yesu ndiye Kuhani Mkuu wetu (Mst. 13-20).

- Tumaini letu ni nanga ya roho, linayotupeleka katika usalama wa milele.

6. Jinsi ya Kuweka Ujumbe Huu Katika Vitendo

1. Kujitahidi kukua kiroho

- Kujifunza Neno la Mungu kwa kina na kulielewa kwa usahihi.
- Kutafuta chakula kigumu cha kiroho badala ya kushikilia tu mafundisho ya msingi.

2. Kuhakikisha imani yetu ni ya kweli

- Kuonyesha matunda ya wokovu kwa njia ya maisha ya utakatifu.
- Kuepuka uvivu wa kiroho na kushikilia ahadi za Mungu kwa uthabiti.

3. Kumtumaini Yesu kama Kuhani Mkuu wetu wa Milele

- Kuegemea ahadi za Mungu kwa sababu hazibadiliki.
- Kuwa na uhakika kwamba wokovu wetu umefungwa kwa Yesu na hawezi kutuacha.

7. Hitimisho

Waebrania sura ya 6 inahimiza Wakristo **kukua kiroho, kushikilia imani yao kwa uthabiti**, na **kumtumaini Yesu kama Kuhani Mkuu wa Milele**. Kuna onyo kali kwa wale wanaogeuka na kurudi nyuma, lakini pia kuna **tumaini thabiti kwa wale wanaodumu katika Kristo**.

Kwa hivyo, tunapaswa:

- ✓ **Kuendelea kukua kiroho**
- ✓ **Kushikilia imani kwa uthabiti**
- ✓ **Kumtumaini Yesu kwa moyo wote**

Huu hapa ni uchambuzi wa kina wa **Waebrania Sura ya Sita** kwa mstari kwa mstari:

Utangulizi wa Sura ya Sita

Waebrania 6 ni mwendelezo wa mafundisho kutoka **Waebrania 5**, ambapo mwandishi alieleza kuhusu ukuhani wa Yesu kwa mfano wa Melkizedeki. Katika sura hii, mwandishi anahimiza Wakristo **wasonge mbele katika ukomavu wa kiroho** na **asihangaike na mafundisho ya msingi** tu. Anaonya pia kuhusu hatari ya kuanguka kutoka kwa imani na anaonyesha tumaini lililomo katika ahadi za Mungu.

Uchambuzi wa Mstari kwa Mstari

Waebrania 6:1-3 – Kusonga Mbele kwa Ukamilifu wa Imani

 "Kwa sababu hiyo tukiacha kusema maneno ya mwanzo ya Kristo, na kusonga mbele ili tufikie utimilifu; tusiweke msingi tena wa kuachana na matendo ya wafu, na wa kumwamini Mungu, wa mafundisho ya mabatizo, na kuwekea mikono, na ufufuo wa wafu, na hukumu ya milele. Nasi tutafanya hivi, Mungu akitujalia."

◆ Ufafanuzi:

- **"Tukiacha kusema maneno ya mwanzo ya Kristo"** – Hii haimaanishi kuacha mafundisho ya msingi, bali **kusonga mbele katika ukomavu wa kiroho**.
- **Mafundisho ya msingi yaliyotajwa hapa:**
 1. **Kutubu dhambi** (Matendo 20:21).
 2. **Kumwamini Mungu** (Waefeso 2:8-9).
 3. **Mafundisho ya mabatizo** (Matendo 19:1-6).
 4. **Kuwekea mikono** (1 Timotheo 4:14).
 5. **Ufufuo wa wafu** (1 Wakorintho 15:12-20).

6. **Hukumu ya milele** (Ufunuo 20:11-15).

- Mwandishi anasisitiza kwamba **haya ni ya msingi, lakini si mwisho wa safari ya kiroho**. Wakristo wanapaswa **kusonga mbele kwa ukomavu wa kiroho** badala ya kubaki katika hatua za awali za imani.

Waebrania 6:4-6 – Hatari ya Kuanguka Kutoka kwa Imani

 "Kwa maana hao waliokwisha kuangaziwa, wakaja kuonja kipawa cha mbinguni, wakashirikishwa Roho Mtakatifu, wakaonja utamu wa neno la Mungu, na nguvu za zamani zijazo, kisha wakaanguka, haiwezekani kuwafanya upya hata watubu; kwa kuwa wamsulibisha tena Mwana wa Mungu kwa nafsi zao, wakimfanya kuwa kitu cha fedheha."

Ufafanuzi:

- Huu ni moja ya mistari migumu sana katika Biblia, kwa sababu unazungumzia hatari ya **kuanguka kutoka kwa imani**.
- **Watu wanaozungumziwa hapa ni nani?**
 - **"Waliokwisha kuangaziwa"** – Wamepokea nuru ya injili (Yohana 1:9).
 - **"Wakaonja kipawa cha mbinguni"** – Wamepata neema ya Mungu (Waefeso 2:8).
 - **"Wakashirikishwa Roho Mtakatifu"** – Wamepokea Roho Mtakatifu (Waefeso 1:13).
 - **"Wakaonja utamu wa neno la Mungu"** – Wamepata mafundisho ya kweli ya Mungu.
 - **"Wakaonja nguvu za zamani zijazo"** – Wameona miujiza ya Mungu (Mathayo 12:28).

- **Watu hawa wanapomkataa Kristo na kurudi nyuma kwa makusudi, wanakuwa hawana nafasi ya kutubu tena kwa sababu wanamdharau Kristo na kifo chake msalabani.**
- Hii **haimaanishi mtu hawezi kutubu baada ya dhambi**, bali inazungumzia **mtu anayeikataa injili kabisa** baada ya kuijua kwa kina.

✚ **Mfano mwingine:** Yuda Iskariote alionja wokovu lakini akamkataa Yesu kwa makusudi (Mathayo 26:24).

Waebrania 6:7-8 – Mfano wa Shamba Zuri na Shamba Lililolaaniwa

📖 *"Maana nchi inayokunywa mvua inayoinyeshea mara kwa mara, ikazaa mboga zenye manufaa kwa wale ambao kwa ajili yao yalimwa, hushiriki baraka zitokazo kwa Mungu; bali ikitoa miiba na magugu hukataliwa, huwa karibu na laana; na mwisho wake ni kuchomwa moto."*

◆ **Ufafanuzi:**

- **Mfano huu unaonyesha Wakristo wawili:**
 1. **Nchi inayokunywa mvua na kuzaa mazao mazuri** – Wakristo wa kweli wanaokua kiroho na kuzaa matunda ya imani.
 2. **Nchi inayotoa miiba na magugu** – Wale wanaoipokea injili lakini hawana mabadiliko ya kweli, hatimaye wanapotea.
- **Mstari huu unafanana na Mathayo 7:19:** *"Kila mti usiozaa matunda mazuri hukatwa na kutupwa motoni."*

Waebrania 6:9-12 – Tumaini kwa Wale Wanaodumu katika Imani

📖 *"Lakini, wapenzi, ijapokuwa twanena hayo, tuna hakika ya mambo mazuri juu yenu, na mambo yenye kuambatana na wokovu, ijapokuwa twanena kwa jinsi hii."*

◆ **Ufafanuzi:**

- Baada ya onyo kali, mwandishi anawahakikishia wasikilizaji wake kuwa ana **tumaini** kwao.
- Anawahimiza **wasikate tamaa**, bali **waendelea na bidii katika imani**.
- Mungu **hana udhalimu wa kusahau kazi zao njema**.

Waebrania 6:13-20 – Ahadi ya Mungu na Tumaini Letu katika Yesu

 "Kwa maana Mungu, alipompa Abrahamu ahadi, kwa sababu alikuwa hana mkubwa kuliko yeye mwenyewe wa kumwapia, aliapa kwa nafsi yake, akisema, Hakika yangu kubariki nitakubariki, na kuzidisha nitakuzidisha... ambayo tunayo kama nanga ya roho, yenye salama, yenye nguvu, yaani, inayopenya hata mlango wa ndani ya pazia; alimoingia Yesu kwa ajili yetu, mtangulizi wetu, amekuwa kuhani mkuu milele kwa mfano wa Melkizedeki."

◆ Ufafanuzi:

- Mungu alimuhakikishia Abrahamu kuwa **ataweka ahadi yake** (Mwanzo 22:16-17).
- Yesu Kristo ndiye **tumaini letu la milele**, kwa kuwa ndiye Kuhani Mkuu wa milele **aliyeingia ndani ya Patakatifu pa Patakatifu** kwa ajili yetu.
- **Yesu ni kama "nanga ya roho" yetu**, akimaanisha kuwa wokovu wetu **umetiwa muhuri milele** kwake.

Hitimisho na Mafunzo kwa Wakristo wa Leo

✚ Kwa Wakristo wa kwanza:

- Walihimizwa **wasonge mbele katika ukomavu wa kiroho**.
- Walionywa kuhusu hatari ya **kuanguka kutoka kwa imani**.

✚ Kwa Wakristo wa leo:

- Lazima **tusonge mbele kwa kukua kiroho** na si kubaki kwenye mafundisho ya msingi tu.
- **Tusimkane Kristo**, kwa sababu hakuna wokovu mwingine nje yake.
- **Tuna tumaini la milele kwa Yesu**, kwani ndiye Kuhani Mkuu wetu wa milele.

Swali la kutafakari: Je, ninaendelea kukua kiroho au nimebaki katika imani ya msingi?